

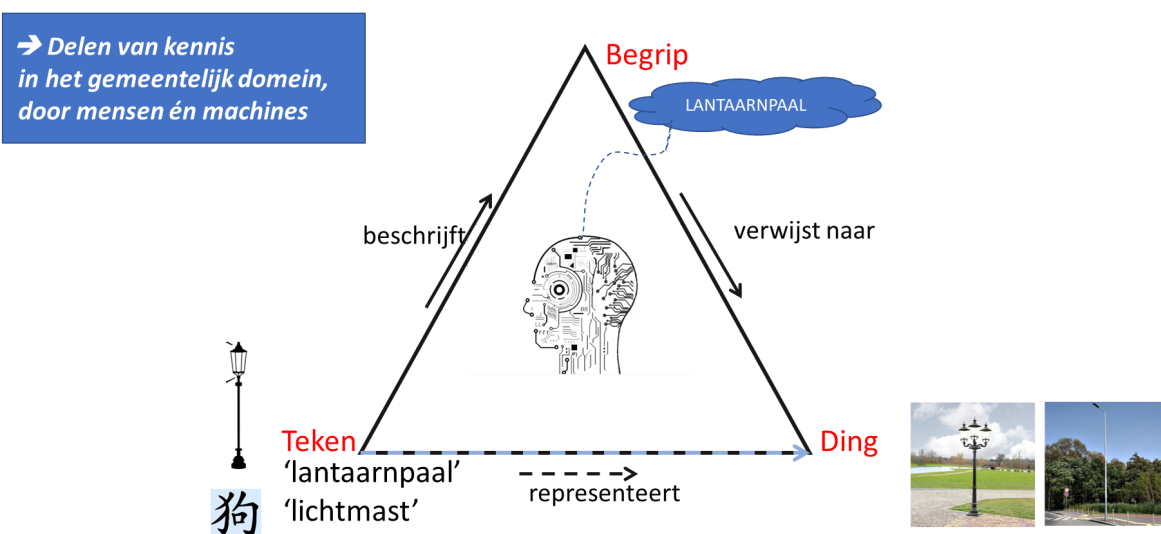
Pitchen voor innovatiebudget

De gemeente Emmen en Den Haag hebben een [aanvraag](#) ingediend voor een bijdrage uit het innovatiebudget Digitale Overheid 2023, voor het maken van een prototype van het Gemeentelijk Gegevenswoordenboek. We zijn daarvoor uitgenodigd voor de tweede ronde!

Op 7 juni 2023 hielden in totaal 9 inzendingen een pitch voor hun plan. Het was een goed georganiseerde bijeenkomst in de 'Glazen Zaal' op de Prinsessegracht 26 in Den Haag, wel symbolisch voor een transparante werkwijze. De deelnemers konden ook elkaars pitch volgen, waardoor er na afloop direct al ideeën werden uitgewisseld en contacten gelegd. In dat opzicht was het alvast een geslaagde bijeenkomst.

Namens de projectgroep deed Hein Corstens onze pitch, gebaseerd op de onderstaande sheets.

WAAROM een Gemeentelijk Gegevenswoordenboek?

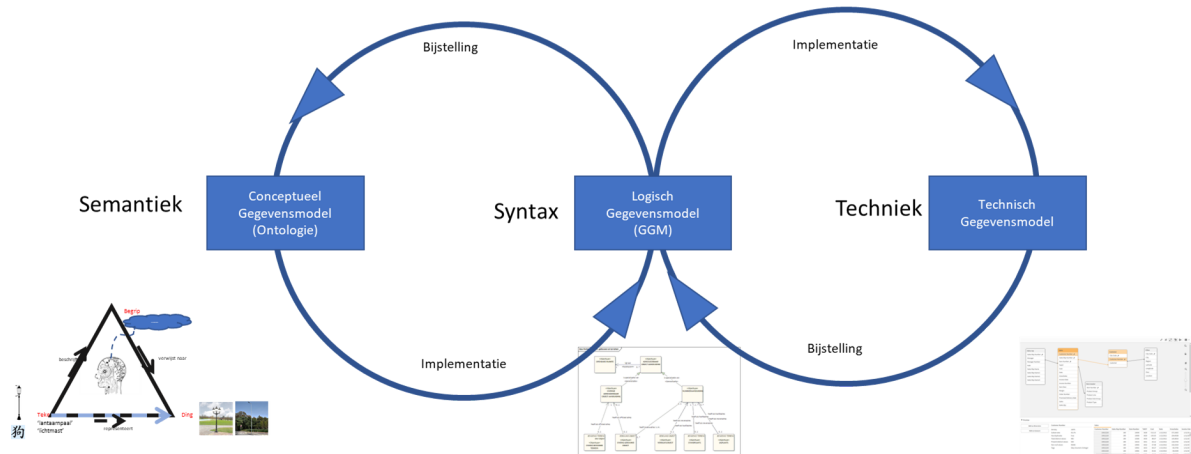

Het uiteindelijke doel van een gegevenswoordenboek is het delen van kennis, door mensen én machines. Daartoe worden begrippen expliciet vastgelegd door symbolen met definities, die zo goed mogelijk de relevante objecten, zoals lantaarnpalen, representeren. Deze vastlegging dient ons beeld van die objecten zo dicht mogelijk te benaderen. De zogenaamde semiotische driehoek drukt dit uit.

Een Gegevenswoordenboek leidt tot helderheid van begrippen en is daarmee een onmisbaar instrument voor de implementatie van nieuwe ontwikkelingen, zoals Common Ground, het Federatief Datastelsel en Digitale Tweelingen.

WAT is een Gemeentelijk Gegevenswoordenboek?

→ *Harmonisatie van begrippensystemen: semantisch, syntactisch en technisch*

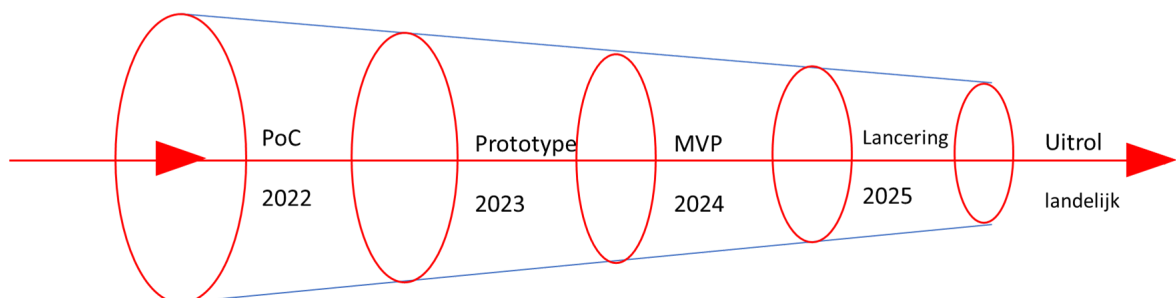
In het Gemeentelijk Gegevenswoordenboek wordt dus de betekenis, de semantiek, van begrippen vastgelegd. En wel in een conceptueel model, een ontologie. Daarnaast worden syntax en techniek vastgelegd in logische en technische modellen. De logische modellen zijn geïnventariseerd en gestructureerd vastgelegd door de gemeente Delft in het zogenaamde Gemeentelijk Gegevensmodel (het GGM). Dat model wordt ondersteund door de VNG.

Er loopt een programma, waarin gemeenten de logische en de technische modellen onderling afstemmen. Onze oplossing voegt hieraan een dimensie toe: de afstemming van de logische en semantische modellen. De functionaliteit ondersteunt harmonisatie door het expliciteren van verschillen en het oplossen ervan, hetzij door uniformering, hetzij door vertalingen. Bijvoorbeeld door vertaling van het door burgers gebruikte begrip Lantaarnpaal naar het door professionals gehanteerde begrip Lichtmast en vice versa.

Het Gemeentelijk Gegevenswoordenboek gaat uit van relevante standaarden zoals NEN 2660 en NEN 3610 en maakt gebruik van al bestaande ontologieën zoals het Gemeentelijk gegevenswoordenboek stedelijk water (GWSW), Objecttypebibliotheken en Gemeentelijke basisprocessen inkomen (GBI).

HOE realiseren we het Gemeentelijk Gegevenswoordenboek?

→ *innovatietrechter, iteratief, samenwerking gebruikers + experts, openbare ruimte-toepassing als voorbeeld voor gemeentebrede implementatie*

We werken vanuit de bekende innovatietrechter via Proof of Concept, Prototype en Minimal Viable Product naar lancering en landelijke uitrol in 2024/2025. We werken op basis van open source samen in een team van experts én gebruikers. We werken agile: in korte cycli van ontwerp, bouw en implementatie. We kiezen een gemeentelijk voorbeeldomein, openbare ruimte, dat later verruimd kan worden tot uiteindelijk het gehele gemeentelijke domein. We betrekken de 25 voorhoedegemeenten, waarmee we in gesprek zijn, in een klankbordgroep.